

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

PÖYTÄKIRJA

VN/10611/2025

1/3

12.12.2025

VALTIONEUVOSTON YRITTÄJYYDEN EDISTÄMISEN TYÖRYHMÄN KOKOUS 3/2025

Aika: Maanantai 27.11.2025 kello 14.01 – 15.49

Paikka: Hybridi: Eteläesplanadi 4, Helsinki, kokoustila: Sali 2 (läsnä),
Microsoft Teams (etänä)

Osallistuivat läsnä: Teollisuusneuvos Kari Virtanen, työ- ja elinkeinoministeriö, kokouksen puheenjohtaja
Kaupallinen neuvos Pasi Pajunen, puolustusministeriö
Johtava asiantuntija Kimmo Hyrsky, valtioneuvoston kanslia
Neuvotteleva virkamies Jaana Valkokallio, työ- ja elinkeinoministeriö
Neuvotteleva virkamies Natalia Härkin, työ- ja elinkeinoministeriö, pääsihteer

Osallistuivat etänä: Hallitusneuvos Mikko Holm, työ- ja elinkeinoministeriö, varapuheenjohtaja
Liikenneneuvos Veli-Matti Syrjänen, liikenne- ja viestintäministeriö
Neuvotteleva virkamies Sanna Koivumäki, maa- ja metsätalousministeriö (Kalliokosken tilalla)
Lainsäädäntöneuvos Juha Jokinen, oikeusministeriö
Poliisitarkastaja Tuovinen Juha, sisäministeriö
Hallitusneuvos Marjaana Maisonlahti, sosiaali- ja terveysministeriö
Apulaisosastopäällikkö Juha Pyykkö, ulkoministeriö
Hallitusneuvos Jari Salokoski, valtiovarainministeriö
Rakennusneuvos Timo Tähtinen, ympäristöministeriö

Osallistui erikseen kutsuttuna, etänä:

FBA Erkko Autio, Imperial College London Business School

1. Kokouksen avaaminen ja läsnäolijoiden toteaminen

Kokouksen puheenjohtaja Kari Virtanen avasi kokouksen kello 14.01 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi kokoukseen. Oikeusministeriö on jättänyt jäsenesitykset työryhmään, mitä puheenjohtaja tervehti ilolla todeten, ja, että tämän myötä kaikki ministeriöt ovat edustettuina työryhmässä.

2. Asialistan hyväksyminen työjärjestykseksi

Hyväksyttiin asialista kokouksen työjärjestykseksi.

3. Kokouksen 2/2025 pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Kasvuyrittäjyys, alueelliset keskittymät ja politiikkahaasteet

Kokouksen vieraana oli FBA Erko Autio Imperial College London Business School:sta. Autio esitteli innovaatio- ja yrittäjyyskosysteemejä sekä suomalaisen yrittäjyyspolitiikan haasteita. Hän kuvasi yrittäjyyden edellytyksiä, talouskasvun edistämistä sekä yksisarvisten ja scaleup-yritysten alueellista keskittymistä. Aution mukaan innovaatioekosysteemi toimii virtuaalisesti, eikä ole alueriippuvainen, kun taas yrittäjyyskosysteemi on alueellinen, erityisesti startup- ja scaleup-yritysten osalta. Vain pieni osa yrityksistä kykenee skaalautumaan ja vaikuttamaan merkittävästi talouteen. Suomessa yksisarvis- ja scaleup-yritykset keskittyvät pääkaupunkiseudulle.

Autio totesi, että Suomi sijoittui Global Innovation Indexissä (2024) sijalle 7 ja Euroopassa neljänneksi. Vuoden 2025 tiedoissa Suomi jää heikommaksi markkinoiden ja liiketoiminnan kehittyneisyydessä sekä luovassa tuotannossa, mikä johtuu osin kotimarkkinoiden pienuudesta ja siten vähäisestä kilpailusta. Pääkaupunkiseutu on merkittävä innovaatioympäristö (GII: sijalla 9). Suomi menestyy hyvin VC-sijoituksissa per capita (sijalla 6), mutta startup-scaleup-ympäristönä Suomi on sijalla 15 (Viro 11, Ruotsi 6). Autio arvioi Tallinnan olevan matkalla Helsingin ohi houkuttelevana startup-ympäristönä. Yksisarvisyrityksiä Suomessa on viisi (Ruotsi 8, Viro 10).

Autio toi nostonaan esille, että mitä suurempi startup-toiminnan tuottavuuspotentiaali, sitä vahvempi maantieteellinen keskittyneisyys. Suomella on vahva innovaatiokyky, mutta startup-kasvu ei ole huippuluokkaa. Helsingin seudun keskittyminen scaleup-toiminnassa on poikkeuksellisen suurta. Hän näki jossain määrin huolta Helsingin suhteellisesta vahvuudesta scaleup- ja yksisarvisen toiminnan houkuttelemisessa erityisesti Viroon verrattuna.

Keskustelussa todettiin tarpeelliseksi kehittää kasvuyrittäjyyden mittareita. Oulun Yliopiston Kerttu Saalasti Instituutissa kehitetään GED-mittaria yrittäjyyden laadun arviointiin. Laadulliset mittarit koettiin kiinnostaviksi, mutta niiden läpinäkyvyydessä ja indeksimenetelmissä on haasteita. Pohdittiin erilaisten yrittäjyyden muotojen vaikutuksia kansantalouteen, ja, että kaikki yritystoiminta lisää alueilla taloudellista toimeliaisuutta. Scaleup-yritykset ovat usein digitaalisia ja skaalautuvat ilman merkittäviä työvoimakustannuksia.

Keskustelussa nousi esiin kaksoiskaupunki-ideat maiden välillä (kuten Singapore–Malesia, Taiwan–Shanghai, Juutinrauma), joita Suomi ja Viro voisivat hyödyntää. GII 2025 -tilaston mukaan Suomen innovaatiopotentiaali on vahva, mutta haasteet liittyvät markkinoihin ja osaavan työvoiman saatavuuteen. Geopoliittiset riskit ja yritystoiminnan resilienssi nousivat myös esiin. Puheenjohtaja totesi Suomen vahvuuden VC-rahoituksessa, mutta kotimaisen pääomasijoituksen puutteen kasvuyrityksille. Autio yhtyi näkemykseen ja korosti, että alkuvaiheen rahoitus on kunnossa, mutta hyperscaling-vaiheessa Eurooppa jää jälkeen. Todettiin myös, että Suomessa eläkerahastojen panostus kasvuyrityksiin on vähäistä verrattuna Yhdysvaltoihin. Puheenjohtaja päätti keskustelun kiittäen esityksestä, keskustelusta sekä piti kaksoiskaupunki-idea kiinnostavana.

5. Työryhmän kyselyn tulokset

Natalia Härkin esitteli työryhmälle viime kokouksen jälkeen tehdyn yhteenvedon, jossa kuvataan kunkin ministeriön ja hallinnonalan vastuut yrittäjyyden edistämiseksi. Yhteenvedo perustuu työryhmälle tehtyyn kyselyyn ja, tuo esiin ministeriöiden tilannekuvan yrittäjyyden edistämisestä koko valtioneuvoston tasolla. Yhteenvedoa voidaan hyödyntää sisäisen työskentelyn lisäksi myös laajemmassa tiedonjaossa, kuten TEM:n verkkosivuilla ja Hankeikkunassa. Härkin pyysi työryhmältä mahdolliset muutostarpeet yhteenvedoon sekä mahdollisia kommentteja yhteenvedon julkisemisestä TEM:n ulkoisilla verkkosivuilla. Vastaukset ja huomioitava pyydettiin toimittamaan Härkinille viimeistään 5.12.2025 sähköpostitse. Mikäli vastauksia ei tule, tulkitaan tämä siten, että yhteenvedo on kunnossa ja, että se voidaan julkaista eri ministeriöiden puolesta, esimerkiksi TEM:n julkisilla verkkosivuilla.

Härkin esitteli tiiviisti työryhmältä pyydettyjen käsiteltäviksi ehdotettujen asioiden listausta eri aihepiireistä. Lista on varsin mittava ja laaja-alainen ja antaa mahdollisuuksia työryhmän monipuoliseen työskentelylle. Ehdotuksia tullaan käyttämään tulevien kokousten suunnittelun pohjana. Työryhmälle tehdyssä kyselyssä kysyttiin myös odotuksia yhteiseen työskentelyyn. Härkin tiivistä nostot neljään koriin seuraavasti: odotuksia vuoropuhelulle, yrittäjyyden ymmärryksen kasvattaminen, tavoitteellinen työskentelyote ja työn suunnitelmallisuus. Härkin nosti erikseen esiin toimintavoiksi ulkopuolisten asiantuntijoiden käytön ja yrittäjäpuheenvuorot teemojen käsittelyissä.

Härkin kävi läpi myös työryhmän työskentelyä, kuten työryhmän tehtävät ja käytäntöjä ml. pöytäkirjat, jotka on tarkoitettu laatia kokoavina muistiinpanoina käydystä keskustelusta. Kokoukset pyritään pitämään pääsääntöisesti läsnäkokouksina. Hän nosti keskusteluun työryhmän jäsenistön osallistumisesta kokouksiin ehdotuksen, että kokouksiin voisi jatkossa halutessaan osallistua sekä varsinainen että varajäsen, kuitenkin läsnäosallistuminen yksi edustaja/taho tilakysymysten vuoksi. Lisäksi Härkin kertoi, että yrittäjyyden neuvottelukunta on käynnistänyt hankkeen, jossa jäsenet voivat tehdä kirjallisia nostoja yrittäjyyden edistämiseksi (enintään kaksi nostoa per toimijataho). TEM on laatinut yhteisen runkopohjan ja ohjeistanut valmistelun. Hanke käynnistettiin neuvottelukunnan päätöksellä 7.11.2025 ja esitykset tulee jättää 30.1.2026 mennessä. Nostot on tarkoitettu koota yhteen, ja nostoja tullaan käsittelemään myös tässä työryhmässä.

Keskustelussa pidettiin hyvänä, että ministeriöiden tehtäviin voi toimittaa yhteenvetoon vielä täydennyksiä ja että yhteenvedon julkiseen julkaisemiseen voi esittää näkökulmia kokouksen jälkeen, 5.12.2025 aikataulussa. Yrittäjyyden neuvottelukunnasta tulevia nostoja pidettiin kiinnostavina ja tärkeinä. UM kannatti ehdotusta, että kokouksiin voisi jatkossa osallistua jäsenet ja varajäsenet. Hyvänä pidettiin eri yrittäjyyden työryhmien yhteistyötä, UM kiitti mahdollisuudesta kommentoida 4Front Oy:n selvitystyön ehdotuksia. Maa- ja metsätalousministeriö kiitti työryhmän kehittävää työtä ja nosti esiin GSEI-tilaston Helsingin ykkössijan ruokateknologiassa (Foodtech).

Härkin totesi lopuksi, että yrittäjyyden neuvottelukunnan jäsenten ehdotuksissa TEM ei ohjeista neuvottelukunnan jäsenten sisältötyötä, vaan fasilitoi tämän hankkeen neuvottelukunnalle. Tarkoituksena on eteenpäin, jo tulevaan hallitusohjelmaa katsova työote.

6. Kokouksen 2/2025 pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin viime kokouksen pöytäkirja sellaisenaan.

7. Muut asiat

Härkin totesi tiedoksi työryhmän muutospäätöksen valmistelun, todeten LVM:stä PLM:stä ja OM:stä saadut jäsen ehdotukset. Härkin pyysi myös muita ministeriöitä ilmoittamaan mahdolliset muutostarpeet työryhmän jäsentensä osalta TEM:lle 5.12.2025 mennessä.

Yrittäjyyden neuvottelukunnan työskentelytavoista ja yhteistyöstä työryhmän kanssa käytiin esittely asiakohdassa 5.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään alkuvuodesta 2026, ajankohtaan palataan myöhemmin. Ensi vuoden kokouksissa muun muassa aloitetaan kierros ministeriöiden käynnissä olevista yrittäjyyden hankkeista, nostona, että TEM ja VNK aloittaisiin kierroksen.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 15.49.